

CAMP - På opdagelse i et aktivistisk kunstnerisk univers

Denne samling af materialer er lavet til undervisning i 8-9. klasse og ungdomsuddannelserne. Det er lærerens opgave at orientere sig i materialet - herunder links - og at foreslå et eller flere emner, der passer i fagområdet og i niveau til sine elever. Overblik over emner og fag findes side 13.

Det er elevernes første opgave at læse den korte introduktion til CAMP nedenfor og bladere hurtigt igennem den nævnte bog. God inspiration og arbejdslyst.

CAMP - en introduktion til et aktivistisk udstillingssted.

CAMP er navnet på et udstillingssted i Københavns Nordvest-kvarter, som i 7 år har arbejdet med kunst om migrationen og de spørgsmål fænomenet rejser i vores nutid. Stedet åbnede i 2015 og blev internationalt anerkendt for at vise kunst om migration og de spørgsmål, der gør migranternes udfordringer nærværende. Migrationspolitik drejer sig blandt andet om, hvordan Danmark behandler flygtninge og asylansøgere, og derfor var der en klar logik i, at CAMPs udstillingssted blev placeret inde i Trampolinhuset, som er et medborgerhus for asylansøgere, flygtninge og andre borgere. Trampolinhuset laver aktiviteter, rådgivning og jobtræning for den gruppe mennesker, der enten ikke kan få opholdstilladelse i Danmark eller har svært ved at få fodfæste her.

For at få en fornemmelse af stedet, er det godt, hvis du bladrer i, ser på billeder og læser lidt billedtekster i den danske version af bogen <http://campcph.org/camp-status-2020> - på siderne 20-21 ; 26-27 ; 32-33 ; 36-37 og 40-41.

Lidt firkantet sagt, har CAMP og kunstnerne arbejdet for at få publikum til at tænke nærmere over alle de ting, der sker når mennesker flygter eller migrerer - og for at få publikum til at reflektere over årsagerne til denne situation. Det publikum, som CAMPs kunst henvender sig til, er både folk opvokset i sikkerhed i Danmark eller Europa - og også de mennesker, som har besluttet sig for/været nødt til at flygte eller migrere. Grundlæggerne af CAMP og Trampolinhuset tror på, at alle har noget at bidrage med, og at alle skal have en chance. CAMP er et aktivistisk projekt med politiske holdninger bag. Her tror man på, at kunsten skal hjælpe med at skabe forståelse for almindelige mennesker, som er havnet i en ualmindelig situation. Og at der via kunsten opstår venskaber og netværk, der ender med at skabe reel forandring.

I 2019 blev CAMP inviteret til at være med til at arrangere verdens måske vigtigste kunstbegivenhed, ved navn documenta, som finder sted hvert femte år i Tyskland. For at få mest ud af denne chance for at henvende sig til et globalt publikum, er CAMP stoppet med sine aktiviteter.

Nogle af de største navne i den internationale kunst har udstillet i CAMP. Ikke fordi, CAMP har haft en masse penge at betale dem med - men fordi, at disse kunstnere synes at sagen er vigtig - og så også fordi, at mange af dem selv har oplevet ufrivilligt at skulle flytte eller flygte derfra, hvor de voksede op. CAMP har nu valgt at stille en masse materiale til rådighed. På hjemmesiden ligger blandt andet bogudgivelser og udstillingskataloger. Dette materiale skal I bruge til at gå på opdagelse i CAMPs kunststillinger - og som udgangspunkt til at lave oplæg, skriftlige opgaver eller kreative produkter som led i jeres almindelige undervisning.

1. KRITISKE SPØRGSMÅL TIL CAMP OG KUNSTNEREN TIFFANY CHUNG

Fagområder: Dansk, Samfundsfag, Billedkunst, Kulturforståelse

Output: skriftlig opgave eller mundtlig besvarelse

Opgave 1

I "En introduktion til et aktivistisk kunstudstillings-sted" på side 1, står det følgende:

"Nogle af de største navne i den internationale kunst har udstillet i CAMP".

Du skal naturligvis være kritisk overfor et sådant udsagn. Lav en hurtig research på følgende kunstnere: Tiffany Chung, John Akomfrah, Dread Scott, Carl Pope & Forensic Architecture.

Læg mærke til, om kunstnerne har udstillet på steder, som du eller måske din lærer har hørt om. Afgør på baggrund af din research, om der er hold i udsagnet.

Opgave 2

Der står også, at mange af CAMPs kunstnere selv har prøvet at være flygtning og derfor er optaget af migration. Her skal du nu efterprøve den påstand, mens du stiller skarpt på kunstneren Tiffany Chung.

Læs teksten af Hans Lucht *Om flygtninge og fordrevne personer* i <http://campcph.org/tiffany-chung>, side 8-11. Se derefter side 20-21, der viser Tiffany Chungs værk "IDMC: Lande med den største andel internt fordrevne som følge af katastrofer (2010, 2011, 2012, 2013, 2014)".

- A. Forklar med hjælp af teksten, hvilken type data, der vises.
- B. Overvej, hvilken strategi der kan ligge bag, at kunstneren laver en grafik med data til et kunstværk? Hvordan får det beskueren til at læse tallene? Du må meget gerne tage udgangspunkt i din egen oplevelse.

Se side 18-19, der viser Tiffany Chungs værk "IDMC: Intern fordrivelse på verdensplan som følge af konflikter og vold (pr. juli 2015)".

- C. Forklar med hjælp af teksten, hvilken type data, der vises.
- D. Gå på opdagelse i værket, og brug tid på at nærlæse tallene. Besvar derefter, om du har fået et andet syn på problemet med internt fordrevne omkring i verden?

Opgave 3 (Historie & Samfundsfag)

Læs teksten *Kunstnerstatement* i <http://campcph.org/tiffany-chung>, side 6-7.

- E. Udstillingen fandt sted i 2015. Undersøg gennem research, hvad det var, der gjorde udstillingen særligt aktuelt dette år.
- F. Tiffany Chung sammenligner fordrivelsen fra Syrien og Irak med sin egen og mange andre vietnameseres oplevelser som flygtninge. Lav en kort research på Sykes-Pikot aftalen, som Tiffany nævner. Hvad mener Tiffany med, at historien gentager sig selv?

Rigtig god arbejdslyst.

2. TO KVINDELIGE KUNSTNERE FRA DANMARK/CARIBIEN: EN ØVELSE I DEKOLONIAL REFLEKSION.

Fagområder: Dansk, Billedkunst, Historie, Samfundsfag, Kulturforståelse

Output: fælles refleksion

I denne opgave skal du reflektere over to værker af de dansk/caribiske kunstnere Jeannette Ehlers og Michelle Eistrup på basis af 1 historisk overblik og de 3 centrale begreber **kolonialisme**, **eurocentrisme** og **racegørelse**, som bliver introduceret til her. Det er meningen, at klassen snakker om disse begreber og diskuterer deres betydning sammen med læreren, FØR eleverne går i gang med opgaverne.

Rigtig god arbejdslyst

En kort historielektion og 3 begreber

Kolonialisme - En kort historielektion

Kolonialismen begyndte populært sagt, da Kristoffer Columbus gik i land ved Amerikas kyst, i den såkaldte 'Nye Verden'. Herefter startede Europas magthavere med at kolonialisere de områder, vi i dag kender som Sydamerika, Nordamerika, Australien, Afrika Asien og Nordatlanten. Over 50 millioner europæere rejste til de 'nye' territorier. For de oprindelige befolkninger betød koloniseringen, at de fik frataget enhver form for politisk indflydelse, samt retten til egne landråder og ressourcer og mistede kontrollen over sprog og kultur. For de over 12 millioner afrikanske slavegjorte, som blev bragt til de nye kolonier, betød det, at de fik frataget alt. Som slavegjort blev du reduceret til en vare, som frit kunne handles med, byttes væk eller kasseres efter slaveejernes forgodtbefindende.

For mange i Danmark virker kolonialismen måske som et overstået kapitel. Få tænker i det daglige over, at Danmark har haft kolonier mange steder i verden og stadig kontrollerer Grønlands udenrigspolitik, eller at Danmark var verdens syvende største slavehandlarnation i den periode, hvor den transatlantiske slavehandel foregik. Men kolonialismen er ikke desto mindre en del af vores historiske baggrund. Den kan være så indgroet i os, at vi ikke stiller spørgsmål ved, hvordan historien har påvirket og stadig påvirker politik, geografi, økonomi og kultur, og hvordan vi ser os selv og hinanden. De to kunstnere vi senere skal beskæftige os med, udfordrer disse forestillinger på forskellig facon.

Begreb - Eurocentrisme

Eurocentrisme betyder, at man bevidst eller ubevidst betragter verden fra en europæisk vinkel og anser Europa for det vigtigste sted i verden. Denne mentalitet opstår i kolonialismens tidlige fase, hvor de europæiske kolonistater har skabt nogle bærende fortællinger om sig selv. Her opfattes f.eks. det antikke Grækenland som civilisationens vugge og kristendommen som alle menneskers frelse. Den europæiske ekspansion skete i samarbejde mellem stærke, ofte enevældige kongeriger, en betydningsfuld adel og driftige handelsmænd. Det bliver senere et element i eurocentrismen, at det kapitalistiske markedsbaserede system anses som eneste rigtige samfundsmodel.

Med en eurocentrisk tankegang kunne man beskrive ikke-europæiske områder som primitive, hedenske og underudviklede. Områderne som derfor havde "brug for at blive reddet" af Europa. På den måde kunne man retfærdiggøre sin kolonialistiske fremfærd. Begrebet anvendes ofte i dag til at indikere, at europæere har tendens til at overse Europas problematiske fortid som kolonisatorer - og bagatellisere den betydning, som fortidens begivenheder har for nutidens problemer.

Begreb - Racegørelse

Når man hører ordet "race", kan man få den tanke, at der findes mennesker som er forskellige på baggrund af den måde, de ser ud på. Mange tænker, at der findes racisme, fordi der findes forskellige 'racer', men der findes intet videnskabeligt bevis for, at forskellige menneskeracer eksisterer. Faktisk forholder det sig omvendt: Det er de racistiske ideer, der gør, at vi ser og gør folk til 'racer'. Racismen opstår, ligesom eurocentrismen, i de europæiske kolonistater. Ifølge den racistiske ide kan man opdele mennesker i et hierarki af forskellige 'racer'. Hvor du befinder dig i hierarkiet kommer an på ting som hudfarve, hårstruktur, krops- og ansigtstræk. I denne tankegang placeres de, der bliver set som 'hvide', i toppen af pyramiden og fremhæves som smukkere, mere civiliserede samt intellektuelt, sprogligt og kulturelt overlegne. Alle andre bliver rangeret herefter. Som den 'hvides' modsætning står den såkaldt 'sorte race'. Denne forestilling bliver blandt andet anvendt til at retfærdiggøre den transatlantiske slavehandel.

Begreb - Det koloniale blik

"Det koloniale blik" beskriver magtforholdet mellem den 'hvide' kolonisator, som den dominerende iagttager, og det koloniserede 'farvede' menneske, der bliver set (ned) på eller slet ikke bliver lagt mærke til. Begrebet rummer en kritik af, hvordan kolonimagterne gennem videnskab, antropologi og billedkunst har undersøgt, skildret og fremstillet koloniserede mennesker. Gennem det koloniale blik definerer kolonisatoren den koloniserede, hele hendes eksistens og ret til at eksistere. Den koloniserede, derimod, har kun ringe eller ingen mulighed for at se tilbage og svare igen.

Læsning af tekster og iagttagelse af værker.

Husk at diskutere de ovenstående begreber i klassen, før I fortsætter med nedenstående læsninger, iagttagelser og øvelser. Du skal nu finde 2 værker frem og læse kort om dem her.

I publikationen <http://campcph.org/decolonizing-appearance-2018> på side 22 -23 ses et billede fra værket "The Gaze" (2018) af Jeannette Ehlers. I udstillingen ser man en filmoptagelse af en gruppe mænd og kvinder, der alle har en anden etnisk baggrund end dansk, og som stirrer intenst ind i kameraet. Der klippes mellem hele gruppen og enkelte personer i gruppen. Efter nogle minutter træder en af kvinderne frem i billedet og siger "I'm here because you were there," og her slutter videoværket. Om værket har Jeannette Ehlers i et interview fortalt dette:

"Selvom jeg er afrodansker, så har jeg jo en hel anden baggrund end flere af de folk, der er med i videoen, som kommer fra katastrofe- og krigsramte områder. Det er jeg selvfølgelig yderst bevidst om. Samtidig føler jeg, at jeg med værket har mulighed for give stemme til nogen, som måske ikke så let får taletid i hverdagen. Og overordnet set føler jeg, at vores baggrund på en eller anden måde er sammenhængende på grund af det koloniale projekt."

I publikationen <http://campcph.org/thresholds-201920> side 21, 22 & 23 ses værket BeLONGING Vexillum (2019) af Michelle Eistrup. Værket består af 6 fotografier og også her har mænd og kvinder en anden etnisk baggrund end dansk. Michelle Eistrup har ikke talt om værket, men giver et fingerpeg om det gennem sit digt "Amnesia/Hukommelsestab" (2013), som der er et uddrag af her:

*How can I see you when you do not see me?
How can you imagine that I want to loose my color, my culture to your norms of validity,
which means being like you?
How can you forget where you were and why I am here?
How can you just not touch on this part of your history, caress it and just for a moment let the pain seep in?
Your amnesia is my burden
Is this how you survived and gained?*

Øvelser med spørgsmål

Nu skal du skrive dine iagttagelser ned i to kolonner, en for hver kunstner. Udtrykket i de to værker er forskelligt, men der er også nogle interessante ligheder. Alle iagttagelser er værdifulde, og jo flere forskellige iagttagelser, I som elever har, jo bedre. Øvelsen i at iagttage kan foregå individuelt eller i grupper, men kan med fordel samles til sidst.

Det oplyses – og er måske tydeligt for nogle af jer - at begge kunstnere har en baggrund i performance-kunst og at de anvender deltagere i form af statister/skuespillere.

	Ehlers: The Gaze	Eistrup: BeLONGING
Hvordan er deltagernes kropssprog ?		
Er der bevægelser eller fakter med særlige betydninger?		
Hvordan er forholdet mellem det individuelle og det kollektive?		

Kunstnerne er optaget af at give / få plads til at beskæftige sig kritisk med kolonialisme.

	Ehlers: The Gaze	Eistrup: BeLONGING
Har du lagt mærke til symboler, der knytter sig til emnet?		
Er budskaberne entydige, flertydige (eller mangetydige) i værkerne?		
Hvordan giver værket stemme til deltagerne i værkerne?		
Sammenlign temaet i digtet Amnesia og slutudsagnet i The Gaze med hinanden - er der ligheder?		

Kunst sætter gang i refleksion og følelser hos beskueren.

	Ehlers: The Gaze	Eistrup: BeLONGING
Hvilke samfundsmæssige/politiske overvejelser, sætter værkerne gang i hos dig selv?		
Hvilke følelser udtrykker værkerne eller sætter de gang i hos dig selv?		
Har det en betydning hvilken (racegjort) krop du selv befinder dig i, når du forholder dig til værkerne?		
Er der andre ting i værkerne, som du synes er vigtigt at få med?		

Nu kan alle iagttagelser samles i et samlet overblik for klassen. Alle iagttagelser - også de, der modsiger hinanden - er vigtige at få med.

Ud fra det samlede overblik kan klassen diskutere de 3 centrale begreber på ny.

Har noget i forståelsen af begreberne forandret sig?

Selvom der er uenigheder - er der så opstået flere nuancer?

3. BANNER- OG SKILTEDESIGN MED AKTIVISTISK INDHOLD: CARL POPE OG MTL COLLECTIVE

Fagområder: Design, Billedkunst (Historie, Samfundsfag)

Output: produkt, der kan kombineres med fremlæggelse

Denne opgave skal ende med 1 eller 2 produkter, der er inspireret af kunstnere, der har udstillet i CAMP. Produkterne udføres som model, enten fysisk eller digitalt. Man kan senere vælge at lave produktet i fuld størrelse, hvis man har plads, redskaber og materialer til det.

Rigtig god arbejdslyst...

Bannere med MTL collection.

Den New York-baserede kunstnergruppe MTL Collective arbejder for at ændre museer og kulturinstitutioners rolle, fordi de mener, at disse steder er med til at fastholde strukturelle uretfærdigheder i samfundet. Samtidig er gruppen involveret i andre kampe for borgerrettigheder i USA. MTL Collective ledte i 2018 en workshop, hvor brugere af Trampolinhuset og frivillige skabte en række bannere. Bannerne udsmykkede Trampolinhuset i en længere periode.

Som det ses, blev et af bannerne hængt i loftet af CAMPs udstillingsrum. Temaet om at "få luft" går igen i mange protester, senest efter drabet på George Floyd i foråret 2020.

Plakater med Carl Pope

Kunstneren Carl Pope Jr. udstillede et udsnit af sit værk "The Bad Air Smelled of Roses" i CAMP i 2018. Værket er et løbende projekt, han påbegyndte i 2004, og består af et voksende antal plakater/skilte. Man kan læse nærmere om værket i katalog side 56: <http://campcph.org/decolonizing-appearance-2018>.

Her er et billede af den del af værket, der udstilledes i CAMP.

Opgave og produkt

Som kommunikationsmetoder har **plakater** og **bannere** nogle praktiske fællestræk. De kan anvendes til at skabe opmærksomhed i byrummet i forbindelse med et optog eller en demonstration og til at annoncere en begivenhed eller advokere for et synspunkt. Opgaven har 2 dele - først skal du nå frem til et udsagn, og derefter skal du designe udsagnet som enten et banner eller en plakat.

Find - eller find på - et udsagn/statement

Tag afsæt i emnet migration eller racisme. Find et relevant udsagn/statement til dit produkt. Måske har du allerede valgt senere at lave enten en plakat- eller et bannerdesign. Du kan enten selv finde på et udsagn/statement, men du kan også vælge et citat, som du researcher dig frem til. Tænk over, at dit statement skal være kort, og hurtigt og effektivt kunne kommunikere det budskab, som passer til konteksten migration eller racisme. Det kan i det følgende være en fordel at arbejde i grupper. Når du har dit budskab/dit citat klar, skal du afgøre, om det egner sig bedst til et banner eller en plakat. Tænk især over udsagnets længde i forhold til mediet.

Produkt

Lav et banner: Lad dig inspirere af MTL Collectives farver og anvendelse af størstedelen af bannerets flade, samt kontrast mellem baggrundfarve og tekst. Du kan lave dit banner som enten digital skitse, lille fysisk model eller i fuld størrelse.

Plakat: Brug din grafiske software, eller bland farver, som er inspireret af Carl Popes farve-palette. Overvej, om du har lyst til også at lade dig inspirere af den slags skrifttyper, som Pope anvender. Du kan evt. lave en foto-søgning efter "Carl Pope Jr., artist" og se flere af hans plakater.

Du kan lave din plakat som enten digital skitse, lille fysisk model eller i fuld størrelse.

4. MIGRATION OG KLIMAKRISE

Fagområder: Dansk, Samfundsfag, Historie, Filosofi

Output: fælles refleksion og diskussion

Læs side 6-7 i kataloget <http://campcph.org/camp-life>. Teksten ridser nogle grundlæggende forhold op omkring, hvordan det er at havne på et asylcenter, i et detentionscenter eller i en flygtningelejr.

Selvom dette er forhold, man helst vil undgå, flygter mennesker alligevel - for at undgå noget, der er værre. Den væsentligste årsag til flygtningestrømme har længe været krig og konflikter. Det er en kompliceret diskussion, hvem der har ansvaret for konflikterne.

Men hvordan forholder det sig med klimaforandringerne? De er også med til at skabe flygtningestrømme, og tallet vil stige kraftigt i de kommende år. I 2016 inviterede CAMP kunsthistoriker og professor T. J. Demos til at give et foredrag og Klimaflygtninge og Visuel Politik. Her er en sammenfatning af foredraget:

"Der er komplekse årsager til den verdensomspændende stigning af flygtninge på grund af miljømæssige forandringer - der kendes under den nye betegnelse 'klimaflygtninge'. Klimaforandringer går på tværs af økonomiske, socio-teknologiske, biopolitiske og sikkerhedsmæssige militære faktorer. Til gengæld bliver der skabt en billeddannelse af migranter og flygtninge i mainstream-medier, der viser løbende elendighed. Disse billeders voldsomhed forskyder vores opmærksomhed og fjerner dermed de strukturer eller agenter (stater, militær, selskaber, lov, økonomi) som burde indgå i vores forståelse af årsagerne til, at folk rejser væk. Hvordan kan visuel kultur ændre denne cyklus af 'flygtningegørelse' - produktion af flygtningebilleder - og i stedet få flyttet de komplekse årsager til geopolitisk fordrivelse inden for rammerne af det synlige? Når måden folk bliver vist på påvirker en politik, der baseres på fremmedhad og racistiske opfattelser, og når klimaflygtninge forventes at vokse eksponentielt i de kommende år, er det presserende at stille dette spørgsmål nu."

Brug lidt tid på at skille dette citat ad i fællesskab, så I er sikre på, hvad T.J Demos mener. Diskutter derefter følgende spørgsmål:

Har vi i Danmark et ansvar for, at klimakrisen skaber flygtninge?

Danmark har i mange år været stor-producent af fossile brændstoffer - gør det et muligt ansvar større?

Klimakrisen har en grænseløs natur. Er det fair, at vi lukker for klimaflygtninge ved vores egen grænse? Eller burde vi anerkende klimaflygtninge på linje med flygtning fra krige og konflikter - og også give mennesker fra denne gruppe af flygtninge mulighed for ophold?

5. KUNST, POLITIK OG STRATEGI I CAMP

Fagområder: Samfundsfag, filosofi, billedkunst.

Output: skriftlig opgave, fremlæggelse eller fælles refleksion.

Læs de 2 nævnte tekster og besvar individuelt eller i grupper de tilhørende spørgsmål.

Læs teksten *En kunstnerisk Vaccine mod humanistisk dobbeltmoral* side 12 i

<http://campcph.org/camp-status-2020>. (download pdf på dansk). En enkelt uddybende forklaring til teksten: Undervejs vil du støde på navnet "Kuratorisk Aktion". Kuratorisk Aktion er det team, som grundlagde CAMP i 2014.

- Beskriv den dobbeltmoral som tekstens forfattere mener eksisterer i velfærdssamfundet.
- Research og afklar hvad, begrebet autonom kunst betyder.
- Diskuter, gerne ved at finde eksempler, om kunst kan være uafhængig af sociale kredsløb eller om kunsten altid vil være i en del af en politisk virkelighed. Du kan vælge at bringe andre kilder i spil.
- Teksten har som forudsætning, at kunst kan forandre verden. Er du enig eller uenig i denne påstand, og hvorfor?
- Tekstens forfattere anfører, at danske fonde bør nuancere deres syn på kunst, der beskæftiger sig med emner af politisk karakter. Afdæk, hvilke intentioner der kan være med dette ønske?

Find "Om CAMP i København: Ethiske overvejelser om kuratering af migrationspolitisk kunst" i

<http://campcph.org/camp-status-2020>. (download pdf på dansk). Læs side 52 og 53.

Teksten er et uddrag af et interview med Kuratorisk Aktion, som er identiske med CAMPs grundlæggere og kuratorerne Frederikke Hansen og Tone Olaf Nielsen.

- Beskriv, hvilke to typer af publikum, kuratorerne ser som sine målgrupper.
- Beskriv, hvilken erfaringsgrundlag kuratorerne ønsker, at kunstnere der udstiller i CAMP bør have. Forklar hvorfor dette erfaringsgrundlag opfattes som vigtigt?
- Forklar, hvordan placeringen af CAMP i Trampolinhuset (se billedet) ifølge kuratorerne giver målgrupperne mulighed for at interagere med hinanden og hvad formålet med denne interaktion er?

De 2 tekster er skrevet af CAMPs ledelse.

- Hvilke generelle motiver har ledelsen med sine strategier?
- I teksterne er ledelsen tydelig omkring sine strategier. Men det er jo ikke sikkert, at man som besøgende ved, at der er lagt en strategi for den kunstoplevelse, man får.
- Diskuter, om det er normalt eller unormalt, at man som publikum bliver gjort opmærksom på de bagvedliggende tanker, strategier og ideologier, når man besøger et kunstgalleri, et museum eller en anden kulturformidlende institution.

6. UNDERVISERENS EGET EMNE.

I alt 11 udgivelser på både dansk og engelsk er tilgængelige på CAMPs hjemmeside. Som underviser er du meget velkommen til at finde et emneområde, der kan inspirere dine elever. En metode, som flere undervisere har fortalt om, er at tage et enkelt katalog, og lade eleverne præsentere udvalgte bestanddele for hinanden. Her anbefaler vi kataloget **Vi råber og råber, men ingen lytter - Kunst fra konfliktzoner**. Her står værker og tekster tydeligt i forbindelse med hinanden uden at abstraktionsniveauet bliver overvældende. Link: <http://campcph.org/we-shout>. Som oplæg til diskussionen af kataloget kan man evt. tage udgangspunkt i et citat i kataloget, skrevet af Susan Sontag i bogen *On Photography*, 1977 (på dansk *Fotografi*, 1985):

*“At lide er ét; noget andet er at leve med de fotograferede billeder af lidelse, som ikke nødvendigvis styrker ens bevidsthed, samvittighed og evne til at føle med ofrene
[...]*

Når man én gang har set den slags billeder, er man slået ind på en vej, hvor man vil se flere - og stadig flere [...] Men efter at man gentagne gange har set sådanne billeder, bliver de også mindre virkelige.”

Oversigt over emner.

1. KRITISKE SPØRGSMÅL TIL CAMP OG KUNSTNEREN TIFFANY CHUNG SIDE 2

Fagområder: Dansk, Samfundsfag, Billedkunst, Kulturforståelse

Output: skriftlig opgave eller mundtlig besvarelse

2. TO KVINDelige KUNSTNERE FRA DANMARK/CARIBIEN:
EN ØVELSE I DEKOLONIAL REFLEKSION. SIDE 3

Fagområder: Dansk, Billedkunst, Historie, Samfundsfag, Kulturforståelse

Output: fælles refleksion

3. BANNER- OG SKILTEDESIGN MED AKTIVISTISK INDHOLD:
CARL POPE OG MTL COLLECTIVE SIDE 7

Fagområder: Design; Billedkunst (Historie, Samfundsfag)

Output: produkt, der kan kombineres med fremlæggelse

4. MIGRATION OG KLIMA SIDE 10

Fagområder: Dansk, Samfundsfag, Historie, Filosofi.

Output: fælles refleksion og diskussion.

5. KUNST, POLITIK OG STRATEGI I CAMP SIDE 11

Fagområder: Samfundsfag, Filosofi, Billedkunst.

Output: skriftlig opgave, fremlæggelse eller fælles refleksion.

6. UNDERVISERENS EGET EMNE. SIDE 12

REDAKTION:

Cand.mag Anders Juhl, adm. direktør i CAMP.

Undervisningsmaterialet er generøst støttet af

DREYERSFOND